

ZAKON O SIGURNOSNOJ ZAŠTITI POMORSKIH BRODOVA I LUKA

Jačanje sigurnosne zaštite brodova i luka jedan je od mnogobrojnih imperativa Europske Unije. Posebno je značajna u tom pogledu Uredba (EZ) br. 725/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o jačanju sigurnosne zaštite brodova i luka (Tekst značajan za EGP) (SL L 129, 29. 4. 2004.) kao i Direktiva 2005/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o jačanju

***Lučka uprava ili
ovlaštenik koncesije
luka posebne namjene
odgovorni su za
sigurnosnu zaštitu luka
na koju se primjenjuje
ovaj Zakon***

sigurnosne zaštite luka (Tekst značajan za EGP) (SL L 320, 25. 11. 2005.), a temeljem kojih se unutar područja Europske Unije usklađuju svi postupci i mjere sigurnosne zaštite pomorskih brodova i luka, kao i druga pitanja vezana za sigurnosnu zaštitu brodova i luka otvorenih za međunarodni promet. Uvjeti za provedbu gore navedenih europskih akata u Republici Hrvatskoj utvrđeni su Zakonom o sigurnosnoj

Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**

Foto: **arhiva Burze Nautike**

NA KOGA SE PRIMJENJUJE NAVEDENI ZAKON?

Prvenstveno se mora istaknuti kako se mjere propisane Zakonom o sigurnosnoj zaštiti pomorskih brodova i luka primjenjuju na luke otvorene za međunarodni promet s jednim ili više lučkih operativnih područja obuhvaćenih odobrenim planom sigurnosne zaštite lučkih operativnih područja u skladu s gore navedenom Uredbom (EZ) br. 725/2004. Detaljnije se čl. 5 istog, utvrđuje se kako se isti ujedno primjenjuje na:

- putničke brodove, uključujući brze putničke brodove u međunarodnoj plovidbi
- teretne brodove, uključujući brze teretne brodove, od 500 BT i veće u međunarodnoj plovidbi
- pokretne odobalne objekte za istraživanje i iskorištavanje morskog dna i podmorja upisane u odgovarajuće upisnike ili očevidnike u Republici Hrvatskoj, osim kad se nalaze u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske
- putničke brodove u nacionalnoj plovidbi koji obavljaju putovanja udaljavajući se više od 20 Nm od obale kojoj osobe u opasnosti mogu sigurno pristupiti u vrijeme srednje razine morskih mijena
- luke ili lučka operativna područja u koja pristaju brodovi i objekti navedeni u prethodnim točkama
- na pomorske objekte u nacionalnoj plovidbi te luke odnosno lučka operativna područja koja, u skladu s provedenom procjenom rizika odnosno sigurnosnih pokazatelja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove naredbom odredi ministar.

Navedenu procjenu rizika, provodi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove po potrebi, a najmanje svakih pet godina.

Naravno da je za navedenu primjenu Zakona svakako neophodna uloga Ministarstva jer isti utvrđuje i održava listu luka i/ili lučkih operativnih područja s koordinatama područja na koja se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Međutim, sad se opravdano pitamo: tko je odgovoran za sigurnosnu zaštitu luka na koju se primjenjuje Zakon? Što je procjena sigurnosne zaštite i plan sigurnosne zaštite? Tko je odgovoran za izradu istih i primjenu svih mjera utvrđenih planom sigurnosne zaštite i ovim Zakonom?

Člankom 6 Zakona utvrđeno je kako je **Lučka uprava ili ovlaštenik koncesije luke posebne namjene** odgovoran je za sigurnosnu zaštitu luke na koju se primjenjuje ovaj Zakon, uključujući izradu procjene sigurnosne zaštite, izradu plana sigurnosne zaštite i primjenu svih mjera utvrđenih planom sigurnosne zaštite i ovim Zakonom.

A koje su točno njihove obaveze radi točne i korektno primjene Zakona? Prvenstveno u tom pogledu ističemo kako svaka luka odnosno lučko operativno područje na koje se primjenjuje ovaj Zakon mora **imati procjenu sigurnosne zaštite luke** koja mora uzeti u obzir posebnosti različitih dijelova luke i okruženje luke kada ono ima ili u određenim okolnostima može imati utjecaj na sigurnosnu zaštitu luke. Međutim, u slučaju kada na području jedne luke ima više lučkih operativnih područja, procjena sigurnosne zaštite luke mora sadržavati procjene svih lučkih operativnih područja unutar te luke izrađene u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 725/2004.

Slijedom svega navedenog, Lučka uprava ili ovlaštenik koncesije luke posebne namjene dužan je osigurati izradu procjene sigurnosne zaštite luke i pravodobno podnijeti Ministarstvu

zaštiti pomorskih brodova i luka (NN. 645/2020), a koji je na snazi od 03.04.2021. godine. Navedenim se Zakon utvrđuju postupci i mjere sigurnosne zaštite u slučaju sigurnosne prijetnje i događaja koji ugrožavaju sigurnost, a radi osiguranja i unaprijeđenja sigurnosne zaštite pomorskih brodova i luka, kao i druga pitanja vezana za sigurnosnu zaštitu brodova i luka otvorenih za međunarodni promet.

zahtjev za odobrenje procjene odnosno izmjene i dopune procjene, u prilogu kojeg mora biti dostavljena procjena odnosno izmjena i dopuna procjene.

Kad se obavlja procjena sigurnosne zaštite luke? Načelno se ista mora se obnoviti najmanje svakih pet godina ili u slučaju:

- povećanja ili smanjenja površine područja luke za više od 5 %
- veće promjene ustroja, načina rada ili prevladavajućih tereta
- zahtjeva Ministarstva.

Posebno se napominje kako svaka luka odnosno lučko operativno područje na koje se primjenjuje ovaj Zakon mora imati valjani i održavani **plan sigurnosne zaštite luke** te Lučka uprava ili ovlaštenik koncesije luke posebne namjene dužan je osigurati izradu plana sigurnosne zaštite luke.

KAKO SE IZRAĐUJE PLAN?

Plan sigurnosne zaštite luke izrađuje priznata organizacija za sigurnosnu zaštitu luka na temelju odobrene procjene sigurnosne zaštite luke. Međutim, priznata organizacija za sigurnosnu zaštitu luka koja je izradila procjenu sigurnosne zaštite luke ili lučkog operativnog područja ne smije izrađivati plan sigurnosne zaštite za isto područje.

Pri izradi Plana moraju se uzeti u obzir posebnosti različitih dijelova luke,

Povjerenstvo Ministarstva dužno je jednom godišnje podnijeti izvješće ministru o stanju sigurnosne zaštite luka te, kada je potrebno, predložiti mjere unaprijeđenja sustava sigurnosne zaštite

okruženje luke kada ima ili u određenim okolnostima može imati utjecaj na sigurnosnu zaštitu luke, kao i planove lučkih operativnih područja unutar luke izrađene u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 725/2004. Ukoliko, na području jedne luke ima više lučkih operativnih područja, plan sigurnosne zaštite luke mora sadržavati planove svih lučkih operativnih područja unutar te luke izrađene u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 725/2004.

KOJI JE SADRŽAJ PLANA?

Planom sigurnosne zaštite luke određuju se postupci, mjere i aktivnosti za svaki stupanj sigurnosne zaštite. Obvezni sadržaj plana sigurnosne zaštite luke utvrđen je Prilogom II. Zakona, a obvezni komunikacijski i drugi postupci plana sigurnosne zaštite u slučaju ugroze utvrđeni su Prilogom VI. istoga.

Jednom utvrđen sadržaj Plana, Ministarstvo rješenjem odlučuje o zahtjevu za odobrenje istoga ili za odobrenje izmjena i/ili dopuna plana sigurnosne zaštite luke u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, a na prijedlog Povjerenstva Ministarstva koje provjerava udovoljava li izrađeni plan zahtjevima propisanim ovim Zakonom i Uredbom (EZ) br. 725/2004. Protiv navedenog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Da li se pojedinačni dijelovi Plana mogu mijenjati bez prethodne suglasnosti Ministarstva? Da, Lučka uprava ili ovlaštenik koncesije u luci posebne namjene može bez prethodne suglasnosti Ministarstva izmijeniti dijelove plana sigurnosne zaštite luke ili lučkog operativnog područja koji se odnose na opis i obilježja luke i lučkog operativnog područja, osobe odgovorne za sigurnosnu zaštitu luke i sustav komunikacija. Međutim, naglašava se kako je u slučaju navedenih izmjena dijelova plana, služba sigurnosne zaštite dužna izvijestiti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana izmjene tih dijelova plana.

Kad se obnavlja Plan? Plan sigurnosne zaštite luke obnavlja se u skladu s obnovljenom procjenom sigurnosne zaštite luke.

Posebno se napominje kako i Procjene i planovi moraju biti zaštićeni od neovlaštenog pristupa

ili otkrivanja podataka u skladu s odredbama posebnih propisa vezano za informacijsku sigurnost klasificiranih podataka, a prema određenom stupnju tajnosti koji dokument nosi. Navedeni stupanj tajnosti određuje ministar, u skladu s posebnim propisima.

Povjerenstvo Ministarstva dužno je jednom godišnje podnijeti izvješće ministru o stanju sigurnosne zaštite luka te, kada je potrebno, predložiti mjere unaprijeđenja sustava sigurnosne zaštite.

Zaključno sad kad smo vidjeli kako se izrađuje procjena te utvrđuje plan sigurnosne zaštite luke moramo samo istaknuti tko je osoba odgovorna za konkretnu provedbu svih mjera radi sigurnosni zaštite luke. Sukladno čl. 12 Zakona svaka luka mora imati imenovanu **osobu odgovornu za sigurnosnu zaštitu luke**.

Osoba odgovorna za sigurnosnu zaštitu luke ujedno može obnašati funkciju osobe odgovorne za sigurnosnu zaštitu lučkog operativnog područja ako se jedno ili više lučkih operativnih područja nalazi u blizini i njima upravlja ista pravna osoba.

Koje su obaveze osobe odgovorne za sigurnosnu zaštitu luke? Iste su dužne:

- koordinirati sve poslove vezane za sigurnosnu zaštitu luke te suradnju i komunikaciju među osobama

odgovornim za sigurnosnu zaštitu lučkog operativnog područja;

- osigurati da obavijest o stupnju sigurnosne zaštite ili njegovoj promjeni dobiju svi brodovi koji se nalaze na području luke ili koji su najavili namjeru uplovljavanja na područje luke, u roku od 30 minuta od trenutka primanja obavijesti od MRCC-a o promjeni stupnja sigurnosne zaštite luke;

- osigurati primjereno čuvanje sklopljenih Deklaracija o sigurnosti i drugih bilježaka nastalih na temelju odredbi ovoga Zakona u razdoblju od najmanje tri godine.

Nakon detaljne analize najznačajnijih odredbi Zakona o sigurnosnoj zaštiti pomorskih brodova i luka možemo zaključiti kako se Republika Hrvatska donošenjem istoga u potpunosti uskladila s europskim zakonodavstvom iz područja sigurnosne zaštite brodova i luka, a radi osiguranja jednake primjene zajedničkih sigurnosnih standarda za sve luke unutarnjeg tržišta Europske unije.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com